

90'larda Tarih Eğitimi

-
-
- Türkiye ikinci dünya savaşının ardından Birleşmiş Milletlere dahil olmasıyla birlikte kuruluşundan itibaren uygulandığı Devletçi ekonomi modelinden Liberal ekonomi modeline geçiş yapmıştır.

□ 1950'lerden itibaren başlayan yönetim anlayışındaki bu değişim eğitim müfredatlarının ve kurumlarının değişiminde belirleyici olmuştur.

□ Türkiye Neo-liberal kalkınma anlayışıyla kuruluşundan itibaren belirleyici olan eğitimde kültür temelli aydınlanmacı birey modelinden mesleki yeterlilik temelli liberal eğitim modeline geçilmiştir.

□ Liberal eğitim modeline geçişle 1924 yılında Tevhîd-i Tedrîsât Kanunu ile bütün eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığı altında toplanması ilkesinden uzaklaşılarak özel okulların açılmasına izin verilmiş hatta desteklenmiştir.

□ Türkiye’de Neo-liberal eğitim politikaları Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi küresel aktörler ve AB uyum süreci yönlendirmesiyle yürütülmüştür.

-
-
- İkinci dünya savaşından sonra kurulan UNESCO'nun yürüttüğü barışçıl tarih eğitimi projesinin bir sonucu olarak Türkiye'de 1990'lı yıllarda lise tarih eğitimi programlarında politik ve askeri meselelerin oranı azaltılarak sosyal ve kültürel tarih konularına ağırlık verilmiştir.

□ 90'lı yıllar Türkiye'de tarih yazımı ve tarih eğitimi noktasında Türkiye Cumhuriyet'inin geleneksel yapısının dönüştüğü bir dönem olmuştur.

□ Tarih yazımı ve eğitimindeki dönüşüm 1991 yılında kurulan Tarih Vakfı'nın öncülüğünde yürütülmüştür. 1993'te Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle vakfın bünyesinde bu amaçlarla tarih atölyeleri kurulmuştur.

□ 1995'te Tarih Vakfının öncülüğünde İstanbul'da ikincisi gerçekleştirilen Uluslararası Tarih Kongresinde ana başlık ‘‘Tarih Eğitimi ve Tarihte Öteki Sorunu’’ olmuş, yerli ve yabancı pek çok tarihçinin katılımıyla tarih yazımı ve tarih öğretiminde nasıl bir yaklaşım takınılması gerektiği ele alınmıştır.

□ 1999 yılında Tarih Vakfı öncülüğünde Ankara, Hatay, Çanakkale, Konya ve Mardin’de “Yerel Tarih Grupları Projesi” başlatılmış ve bu proje kapsamında 6 kılavuz kitap yayınlanmıştır.

□ Türkiye’de 90’lı yıllarda 11 ayrı hükümet görev yapmış, devlet kabineleri sürekli değişmiştir.

47.		Yıldırım Akbulut	9 Kasım 1989 – 23 Haziran 1991	1 yıl, 226 gün	278/373	Anavatan Partisi
48.		Mesut Yılmaz	23 Haziran 1991 – 20 Kasım 1991	150 gün	265/418	
49.		Süleyman Demirel	20 Kasım 1991 – 16 Mayıs 1993	1 yıl, 177 gün	280/444	Doğru Yol Partisi
						Sosyaldemokrat Halkçı Parti
50.		Tansu Çiller	25 Haziran 1993 – 5 Ekim 1995	2 yıl, 102 gün	247/432	Doğru Yol Partisi
						Sosyaldemokrat Halkçı Parti (25 Haziran 1993 - 8 Şubat 1995)
						Cumhuriyet Halk Partisi (8 Şubat 1995 - 5 Ekim 1995)
51.			5 Ekim 1995 – 30 Ekim 1995	25 gün	191/421 (Güvensizlik oyu)	Doğru Yol Partisi
52.			30 Ekim 1995 – 6 Mart 1996	128 gün	243/415	Cumhuriyet Halk Partisi

53.		Mesut Yılmaz	6 Mart 1996 – 28 Haziran 1996	114 gün	257/544	Anavatan Partisi	
						Doğru Yol Partisi	
54.		Necmettin Erbakan	28 Haziran 1996 – 30 Haziran 1997	1 yıl, 2 gün	278/544	Refah Partisi	
						Doğru Yol Partisi	
55.		Mesut Yılmaz	30 Haziran 1997 – 11 Ocak 1999	1 yıl, 195 gün	278/544	Anavatan Partisi	
						Demokratik Sol Parti	
						Demokrat Türkiye Partisi	
56.		Bülent Ecevit	11 Ocak 1999 – 28 Mayıs 1999	137 gün	306/495 ^[2]	Demokratik Sol Parti	
							Demokratik Sol Parti
57.			28 Mayıs 1999 – 18 Kasım 2002	3 yıl, 174 gün	354/536 ^[3]	Milliyetçi Hareket Partisi	
						Anavatan Partisi	

□ 1990 -1999 yılları arasında 8
Milli Eğitim Bakanı görev
yapmıştır.

AVNİ AKYOL

31.3.1989-
20.11.1991

KÖKSAL TOPTAN

20.11.1991-
25.6.1993

NAHİT MENTEŞE

25.6.1993-
25.10.1993

NEVZAT AYAZ

25.10.1993-
5.10.1995

TURHAN TAYAN

5.10.1995-29.6.1996

MEHMET SAĞLAM

29.6.1996-30.6.1997

HİKMET ULUĞBAY

30.6.1997-11.1.1999

**METİN
BOSTANCIOĞLU**

11.1.1999-
09.07.2002

□ 80’li yılların devamı olarak 90’lı yıllardaki tarih eğitimi çağdaşlaşmayı ön plana çıkaran Kemalizm ile dönemin şartları (SSCB) gereği Türk-İslam sentezinin harmanlandığı bir dönem olarak görmek mümkündür.

-
-
- Ancak 28 Şubat 1997’de Erbakan hükümetinin görevden alınmasıyla 80’lerden beri eğitim politikası olarak yürütülmeye çalışılan Kemalizm ile Türk-İslam sentezi dengesi fiilen sonlanır.

-
-
- 1998-1999 öğretim yılından itibaren ortaokuldaki milli tarih ve milli coğrafya dersleri kaldırılır ve yerine sosyal bilgiler dersi getirilir.

-
-
- 1996 yılında kurulan Erbakan hükümeti'nin eğitim politikası: **“Milli, manevî ve ahlaki değerlerimizi benimsemiş, bilgi, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı saygılı ve hoşgörülü, laik, Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı, çağın gereklerini yerine getirebilecek bilgi ve beceri ile donanmış insanlar yetiştirmek”** olarak belirlenirken 1999'da kurulan Koalisyon Hükümeti'nin eğitim politikası: **“Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, demokratik değerlere bağlı, yeni fikirlere açık, kişisel sorumluluk duygusuna sahip, ulusal kültürü özümsemiş, farklı kültürleri yorumlayabilen ve çağdaş uygarlığa katkıda bulunabilen, bilim ve teknoloji üretimine yatkın ve beceri düzeyi yüksek, üretken ve yaratıcı bilgi çağı insanını yetiştirmek”** olarak belirlenmiştir.

□ Sonuç olarak 90'lı yıllar tarih eğitimine yönelik ilk tezlerin yazıldığı, yerel tarih gibi yeni yaklaşımların ele alındığı, tarih eğitiminde yöntem konusunun tartışıldığı bir dönem olmuştur.

-
-
- 90'lı yıllardan 2000'lere kadar lisede okutulan tarih kitaplarının yazarı Veli Şirin'dir. Şirin lise tarih ders kitaplarının öğretmenlik deneyimi olan tek bir kişi tarafından yazılması gerektiğini ileri sürmüştür. Ancak yazdığı kitaplar ideolojik bir yapıya sahip olduğu gerekçesiyle eleştirilmiştir.